

ИСТОРИЧЕСКО РАЗВИТИЕ НА СТАТИСТИЧЕСКАТА ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА

мъжетъ и женитъ има съществени различия по отношение на възрастта, на която съз били, когато съз встъпили първи път във бракъ. Така, докато ония, които съз встъпили за първи път във бракъ на възраст до 18 год. при мъжетъ съзвесъ липсватъ, при женитъ тъ съставляватъ 4% отъ цълата маса на жените и овдовялите столѣтници. Освенъ това, при мъжетъ групите 18—20 и 20 до 25 год. съз застъпени много по-слабо, отколкото при женитъ, въ същото време, когато групите 25—30 год. и 30 до 40 съз застъпени много по-силно при мъжетъ, отколкото при женитъ. Най-сетне, докато 6 мъже съз встъпили за първи път във бракъ следъ навършване на 40 години, ние не намериме нито една столѣтничка, която да е встъпила за първи път във бракъ на тая възрастъ.

Интересно е, че всички столѣтници, които съз встъпили много рано въ първи бракъ съз само отъ градоветъ. Ние виждаме селските столѣтнички представени за първи път въ групата на 18 до 20 год. При останалите групи ние констатираме по-голъмото значение на групата 20—25 г. въ селата и по-голъмото значение на групата 25—30 въ градоветъ. Забележителенъ е по-голъмиятъ брой столѣтници отъ групата 30 до 40 год. въ селата, особено малкиятъ брой на жени столѣтници отъ тая група въ градоветъ (1) и значителниятъ имъ сравнително брой (8) въ селата.

Горнитъ данни могатъ да се допълнятъ съ даннитъ за числото на браковетъ, въ които съз встъпили столѣтниците през време на своя животъ. Споредъ даннитъ на анкетата, отъ 158 столѣтници не съз встъпили въ бракъ нито единъ път 3-ма, отъ които двама мъже и една жена; встъпили въ бракъ по единъ път 113 души, отъ които 60 мъже и 53 жени; встъпили въ бракъ по два пъти 34 души, отъ които 21 мъже и 13 жени; по три пъти 7 души, отъ които 2 мъже и 5 жени и една жена е встъпила въ бракъ петъ пъти.

Встъпилиятъ въ бракъ по единъ път съз повече при селското население и по-малко при градското. Като оставимъ на страна единствената столѣтница, която е встъпила въ бракъ петъ пъти, ние можемъ да установимъ, че колкото става по-голъмъ броятъ на склученитъ бракове, толкова по-голъмо значение придобиватъ числата за градоветъ и толкова по-малко ония за селата.

По продължителностъ на брачния животъ столѣтниците се разпредѣлятъ както следва:

Години на брачния животъ	Женени и овдовялни столѣтници		
	мъже	женени	всичко
До 20 год.	1	2	3
Отъ 21 до 40 год.	11	17	28
“ 41 “ 60 “	37	29	66
“ 61 “ 80 “	31	21	52
Непоказано	3	3	6
Всичко . .	83	72	155

Числата на тая таблица никазватъ, че отъ 155 столѣтници 118 съз живѣли брачень животъ не по-малко отъ 40 и дори до 80 години. Между мъжетъ и женитъ се забелязва известна разлика и тя състои въ това, че докато при мъжетъ съз по силно застъпени, отколкото при женитъ, групите на ония, които съз живѣли повече отъ 40 години брачень животъ, напротивъ, при женитъ съз по-силно застъпени въ сравнение съ мъжетъ групите на ония, които съз водили брачень животъ по-малко отъ 40 години.

9. *Плодовитост на столѣтниците.* Инкетата установява, че отъ всичките 158 столѣтници 3-ма съз неженени, 2 бездетни и за двама женени не е показано дали иматъ деца или не. Отъ останалите 151 столѣтници иматъ деца:

Столѣтници	Число на столѣтниците:		
	мъже	женени	всичко
до 2 деца	3	2	5
“ 3 “	2	2	4
“ 4 “	4	7	11
“ 5 “	7	11	18
“ 6 “	15	7	22
“ 7 “	16	7	23
“ 8 “	15	14	29
“ 9 “	2	8	10
“ 10 “	6	3	9
“ 11 “	4	1	5
“ 12 “	3	1	4
“ 13 “	1	4	5
“ 14 “	—	1	1
“ 15 “	2	1	3
“ 16 “	—	2	2
“ 17 “	1	—	1

Последниятъ е единъ селянинъ отъ Северна България на възрастъ 100 години, жененъ само единъ път, водилъ брачень животъ 41 години, билъ е по професия говедаръ и овчаръ, високъ по време на анкетата 175 см.

Отъ изложенитъ числа се вижда, че най-голъмото натрупване на случаите е при ония индивиди, които иматъ отъ 5 до 8 деца, но докато при мъжетъ тия случаи съставляватъ 66%, при женитъ тъ съставляватъ само 55%, което се дължи на обстоятелството, че при женитъ има нѣколько случаи повече съз по 4 и съз по 9 деца. Мъжетъ показватъ по-голъма плодовитостъ отъ женитъ при случаите съз 10, 11, 12, 15 и 17 деца, а женитъ — при случаите съз 13 и 16. Но, изобщо, плодовитостта на мъжетъ и женитъ е еднаква, тъй като средниятъ брой деца, които се падатъ на единъ столѣтникъ — 7,39 е незначително по-малъкъ отъ средниятъ брой деца на една столѣтница — 7,42.

Ние бихме могли по-дълбоко да внимамъ въ плодовитостта въ столѣтниците, ако обрнемъ внимание върху въпроса, колко отъ родените деца отъ столѣтници съз останали живи и колко съз умрели. Върху тоя въпросъ ще ни даде сведения следната таблица: